

č. 21.476/Taj. hl. št. ROP, 1937.

Věc: Kompetence a odpovědnost velitelů pověřených budováním lehkého opevnění.

11. 11. 37.

23

MNO. hl. št. ROP. 11b.

Kompetence a odpovědnost velitelů pověřených budováním lehkého opevnění.

I. Ministerstvo národní obrany - hlavní štáb.

1. Určuje program, t. j.

a/ - všeobecně trasy postavení, jež se mají opevniti jejich povšechný úkol,

b/ - pořadí naléhavosti vybudování jednotlivých postavení podle operačních závěrů, přihlížeje při tom k prostředkům finančním, pracovním i materiálními tak, aby každý dílčí program tvořil uzavřený celek schopný plnit předvídaný úkol. Podle toho rozhoduje o finančních požadavcích příslušných velitelů na vybudování jednotlivých úseků a přiděluje finanční prostředky.

2. Instruuje zemská i sborová velitelství o zásadách, jimiž se mají řídit při budování lehkých opevnění, t. j., vydává návody pro vytvořování palebných rozvrhů, jež musí býti vodítkem pro umístování kulometných a jiných hnízd, otevření jejich palebných vějířů a z toho vyplývající určování typu jednotlivých objektů.

Toto obojí uskutečňuje jednak ústními diskusemi se zemskými a sborovými veliteli a částečně i s jejich pomocí jak na mapě, tak i v různém terénu na konkrétních případech, jednak výnosy jimiž se jednotlivým ZVV. určuje program prací v jejich oblastech. Až dosud byly vydány pro:

ZVV Praha: čj. 5817/Taj.hl.št.ŘOP.1936.

čj. 15889/Taj.hl.št.ŘOP.1936,

ZVV Brno: čj. 15599/Taj.hl.št.ŘOP.1936,

ZVV Bratislava: čj. 16968/Taj.hl.št.ŘOP.1936,

ZVV Košice: čj. 4013/Taj.hl.št.ŘOP.1936,

čj.16212/Taj.hl.št.ŘOP.1936,

a konečně:

Směrnice čj.17700/Taj.hl.št.ŘOP.1936.

Tyto směrnice stanoví též přehledné standardizované typy objektů lehkého opevnění, odpovídající požadavkům zmíněných zásad.

Dále dodatkem k nim byly rozeslány směrnice /:čj.20469/Dáv hl.št.ŘOP.1937:/, obsahující podrobná ustanovení o zadávání a provádění staveb, opatřování pozemků, sestavení rozpočtů, najištění cementu a železa, kontrole hmot a jakosti betonu, administrativní službě stavebních dozorů, utajení prací, bezpečnosti dělnictva /:živnostenský dozor:/ a vyúčtování

Dodatečně /:zvětší části ještě v únoru :/ budou sborovým velitelstvím zaslány polírní a armovací plány jednotlivých typů objektů.

3. Přesvědčuje o tom, zda starovené zásady jsou správně používány tím, že provede v terénu, ještě před zahájením prací, aspoň v některých prostorech kontrolu vytyčení objektů a palebných rozvrhů. Se stavbou každého úseku bude započato až po

kontroly nálebných rozvrhů podle plánů 1 : 25.000

4. Schvátí návrhy velitelů sborů na výběr firem, vyzývá je k práci, jakož i návrhy zadávacích protokolů.

5. Kontroluje provádění staveb podle svého zvláštního rozvrhu.

6. Veškerá korespondence týkající se budování lehkých opevnění a předkládaná MNO.-hl.štábu, budiž adresována MNO. -hl.štáb. ROP.

II. Zemští vojenští velitelé.

V roce 1936 němská vojenská velitelství byla pro lehká opevnění řídicími i provádějícími orgány. Od 1. I. 1937 jsou pouze orgány inspekčními a usměrňujícími. Z toho vyplývá též činnost a odpovědnost zem.voj.velitelů při budování lehkých opevnění. V zásadě zůstává jim při tom plná odpovědnost a vliv na věci rázu operačně-taktického, kdežto technicko-administrativní záležitosti přecházejí na velitele sborů

Proto odpovědnost, vliv a zájem zem.voj.velitelů se bude týkat zejména bodů 1, 2 a 3 uvedených u činnosti MNO.-hlav.štábu.

1. a/ Zemští vojenští velitelé upřesní trasy postavení, určené všeobecně hlav.štábem. /:To se ovšem zásadně netýká tras, jež jsou společné s trasou projektovaných neb již budovaných těžkých opevnění ROP.:/.

b/ Vykonávají vliv na podrobné určení pořadí naléhavosti postupu prací v jednotlivých trasách v rámci naléhavosti určené MNO.-hl.štábem.

c/ Určují všeobecnou hloubku postavení a hustotu staveb

d/ Vykonávají vliv na určování stupně odolnosti objektů ve smyslu směrnic čj.17700/Taj.hl.št.ROP.1937, část 2, I.odst.2 "Odolnost".

V tomto směru vzhledem k rozsáhlému programu územní obrany dáme činnost zem.voj.velitelů za velmi důležitou.

Není možná začít a provádět vše současně, i když je určeno hl.štábem do prvního pořadí. Jde o to, aby postupovali co dále tím způsobem, aby lehká opevnění, na př. již koncem minulého léta usnadňovala co nejvíce obranu, i když zatím nebylo dokončeno vše, co je hlav.štábem určeno v prvním pořadí.

Hlav.štábu je jasné, že toto závisí především na počtu objektů, jež budou jednotlivá velitelství sborů s to postavit na př. do konce července 1937 a do konce podzimu 1937. a že tento počet jest velmi těžko již nyní jen přibližně odhadnouti, zvláště u ZVV., v jejichž oblastech se dosud práce s prováděly.

Tento kalkul musí činití jednotliví velitelé sborů, na jeho podkladě navrhnou zemským velitelům, ve kterých prostorech té které trasy - po zhodnocení významu jednotlivých směrů dotčené trasy - hodlají začít s prováděním, zda jest záhodno budovati současně postavení v celé hloubce /:všechny sledy:/. a zda pro první rok je lépe z operačních důvodů spokojiti se zatím na př. místo "pásmem" s "čarou", aby se vybudoval na to aspoň částečně širší úsek, a podobně.

Rozhodování o tomto přenechává hlav.štáb zem.voj.velitelům.

e/ Zemští voj.velitelé kontrolují návrhy velitelů sborů, ve kterých prostorech je třeba vybudovati již v míru umělé překážky, hlavně protitankové a v jakém pořadí. Návrhy předloží MNO. hlav.štábu.

Zemští voj. velitelé osobně /:jen výjimečně svými orgány/ kontrolují, a to buď v terénu nebo na plánu 1:25.000, kde veškeré pověření veliteli sborů výtýčkováním objektů a určováním rozvrhů paleb správně aplikují zásady určené hlav. štábem.

Upravidla je vyloučeno, aby při tom podrobně přezkoušeli v terénu místa a palby všech objektů, stačí, jestliže se převěří v rozmanitém terénu na menším úseku, že na př. postavení jednotek přípravné práce byly sborovým velitelem svěřeny veliteli divize nebo veliteli brigády, že systém je správně pochopen a aplikován. Jinak musí se spokojiti kontrolou palebného rozvrhu na plánu 1 : 25.000 a v ostatním je třeba spolehnouti se na velitele sboru /:nebo jeho zástupce:/, jenž má již upravidla menší oblast, že podobných kontrol v terénu provede mnohem více.

Za technické provádění staveb, hlavně za jakost betonu, zemští voj. velitelé nemohou býti nadále odpovědni, poněvadž pro jejich kontrolu nejsou vybaveni orgány. To jest věcí velitelů sborů.

III. Velitelé sborů, divisí a nižší.

1. Velitelé sborů.

Jejich činnost a odpovědnost vyplývá většinou již z toho, co bylo řečeno.

a/ Velitelé sborů jsou nejvyšší instance, jež mají plnou odpovědnost operačně-taktickou i technicko-administrativní vůči hlav. štábu.

b/ Sestavují přesný program prací.

c/ mohou pověřit svého zástupce celou agendou přípravných prací, /:průzkum, upřesnění tras, dohled nad přípravou palebných rozvrhů a určování míst objektů, organizace postavení práce atd.:/ jakož i dohledem na technické provádění prací. Tím se však osobní odpovědnost velitele sboru nikterak nezmenšuje;

d/ podřízené velitele divisi nebo i brigády pověřují přípravnými pracemi na určitém postavení, nebo v úseku určitého postavení v úsecích odpovídajících jejich zájmovým oblastem. Tyto přípravné práce schvalují po kontrole v terénu jako konečný návrh.

Velitelé sborů jsou odpovědní, že jejich podřízení, jimž byly svěřeny přípravné práce, pochopili správně jejich instrukce pro přípravu palebných rozvrhů v příslušných úsecích. Kontrolují tuto přípravu na mapě i v terénu, pokud to uznají za nutné.

Sestavují přesný program prací, na př. pro nejbližší čtvrtletí, majíce na zřeteli všechna hlediska, o nichž bylo mluveno v části pojednávající o odpovědnosti zem. voj. velitelů.

Dávati pro operačně-taktickou činnost velitelů sborů podrobnější směrnice nepokládá hlav. štáb za účelné: vše vyplývá z toho, že velitelé sborů jsou osobně odpovědní jak za podrobnosti palebného plánu, tak za sestavení programu účelného postupu prací na jednotlivých trasách, o němž budou rozhodovati zem. voj. velitelé.

Velitel sboru musí kalkulovati možnosti, kolik podle své pracovních orgánů je s to během jednoho roku z určených tras na STŘOP. zpracovati.

Na př. má-li určeno vybudovati dvě trasy v prvním pořadí a není-li s to tento úkol splniti do konce stavební sezony, je nutné, aby podle dané situace navrhl, bude-li zatím vybudován jenom jeden sled souvislé palby na obou trasách, a zbudou-li prostředky, na které trase a kolik bude vybudováno ze druhého sledu.

Je nesporné, že techniko-stavebně nejehospodárnější jest prováděti kul.hnízda na úzké frontě a v celé hloubce trasy. Přes to mnohdy z pohotovostních důvodů bude třeba pracovati na širokých frontách a v malé hloubce a proto nehospodárně.

Při tom je zásadním požadavkem, aby komunikace byly uzavřeny v potřebné hloubce, v zalesněných prostorech je možno spokojiti se s "čarou", ve volném terénu nutno provésti práce v hloubce podle taktického zhodnocení.

Velitelé sborů jsou konečně osobně odpovědni za techniku provádění staveb, co se týče jakosti betonu, administrativy i hospodárnosti.

Je pochopitelné, že po této stránce budou odkázáni na práci svých technických orgánů /:velitele žen vojska sboru, přednostu stav.služby, intendanta, just.referenta a pod.:/, což však nikterak nezmenšuje jejich osobní odpovědnost za to, že pro kontrolu učinili vše, co bylo v jejich silách.

2. Velitelé divisií a brigád.

a/ Přiberou k provádění přípravných prací /:určení palebného rozvrhu, přesnému průzkumu míst objektů a jejich taktickému vytýčení a určení typu :/ v nejnutnějším počtu podří.

vené velitele a předvídanými úkoly v 50 v. činných prouto-
rech, jakož i nejnmutnější mužstvo s podřízených jednotek.

b/ Jsou osobně odpovědmi za správnost a účinnost palbaého
rozvrhu, za vhodnost navržených typů i za konečné vytýčení
taktické třemi body /:prásečík os střelen a osy střelen:/.
Musí tedy osobně zkontrolovati palby a umístění všech objektů
svěřeného jim úseku v daném postavení, vzájemnou souvislost a
souhru paleb, tam kde v budoucnu přijdou těžká opevnění, tóž
souhru paleb s nimi.

c/ Vypracují podle takto provedeného průzkumu na plánu
1 : 25.000 /:nebo 1 : 20.000:/ rozvrh palby se zakreslením
středů kulometných hřízd a palobných vějířů.

Dostane: ZVV. Praha, Brno, Bratislava, Košice. Vel sboru I-IV,
VI a VII., hlav.štáb 1., 3., a ŘOP III a/ i b/, MNO.
IV./1.odd. a Gen.insp.

Za správnost:

editel
Ředitel OP.:
div.gen.K. Husárek,

Náčelník hlavního štábu:
arm.gen.L. Krejčí, v.r.

19 7 19

St. Sk